

**โปรแกรมพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิด
วิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
อุดรธานี เขต 2**

**Developing Program for Teachers' Learning Management to
Enhance Analytical Thinking Under the Office of Primary
Educational Service Area 2**

สุदारัตน์ ขวัญบาง¹, ประภัสสร บุษหมั่น²

Sudarat khunbang¹, Prapassorn Bussaman²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 1) เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ ด้านการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ด้านการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 3) เพื่อพัฒนาโปรแกรมการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 โดยใช้หลักการวิจัยและพัฒนา มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย เป็น 3 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 สังเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ด้านการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ ระยะที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ ระยะที่ 3 โปรแกรมพัฒนาด้านการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 ศึกษาโปรแกรมด้านการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

¹ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² อาจารย์ประจำ คณะเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ M.Ed.Candidate in Educational Administration, Faculty of Education, Mahasarakham University

² Lecturer, Faculty of Technology, Mahasarakham University

อุดรธานี เขต 2 ตอนที่ 2 ร่างโปรแกรมพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู ด้านจิตวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสม ความสอดคล้องและความเป็นไปได้ของโปรแกรมด้านการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 จำนวน 315 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และแบบประเมินโปรแกรม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผลการวิจัยปรากฏผลดังนี้

1. องค์กรประกอบการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ ทั้ง 4 องค์กรประกอบ พบว่า องค์กรประกอบการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ เป็นไปในทิศทางเดียวกันและสอดคล้องกันอยู่ในระดับมากที่สุด
2. การศึกษาสภาพปัจจุบันการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ พบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
3. ผลการศึกษาโปรแกรมพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 จากครูผู้สอนดีเด่น พบว่า ครูต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและความเข้าใจในด้านต่อไปนี้ 1) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการคิดวิเคราะห์ 2) ด้านความรู้ความเข้าใจการสอนคิดวิเคราะห์ 3) ด้านการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ 4) ด้านบูรณาการฝึกทักษะการคิดในการจัดการเรียนรู้เนื้อหาสาระวิชา

คำสำคัญ : โปรแกรมพัฒนา, การคิดวิเคราะห์

Abstract

This research get objective that 1) to synthesize index element in side of teachers studying to promote the analyze idea belong to elementary education school of Udon Thani province education office, zone 2. 2) to study present situation and need situation in side of teachers' knowledge to promote analyze idea belong to elementary education school of Udon Thani province education office,

zone 2. 3) to develop knowledge management program to promote the analyze idea with Research & Development principle that get 3 phases of research progress such as 1st period to synthesize index element in side of teachers studying to promote the analyze idea 2nd period to study present situation and need situation in side of teachers' studying to promote analyze idea 3rd period to develop knowledge management program to promote the analyze idea 2 by separating in 3 steps. Step 1 to study knowledge management program to promote the analyze idea belong to elementary education school of Udon Thani province education office, zone 2. step 2 was to designed the development of Learning Management to Enhance Analytical Thinking Program. step 3 to suitable evaluate according and possibility of teachers management program to promote analyze idea. The using groups were teachers who teach teachers belong to elementary education school of Udon Thani province education office, zone 2 total 315 persons, by Multi- Stage Random Sampling. The instrument using were Rating Scale questionnaire in 5 level as structure interview and program evaluation. The statistic to analyze data using percentage, means, standard deviation and correlation coefficient.

The research result is :

1. The knowledge management elements to promote analyze idea include of 4 elements as the 5 qualifies persons to knowledge management of teachers to promote analyze idea found that the knowledge management elements of teachers to promote analyze idea be in the same direction and according in the highest level.

2. A Study of Learning teachers to promote the analysis found that the overall level. The desirable condition of Learning of teachers to encourage critical thinking. Primary Educational Service Area Office 2 overall in Udon Thani region at the highest level.

3. The study developed a program to promote the learning of teachers. Analytical Thinking Primary Educational Service Area Office 2 Udon Thani area. The teachers were outstanding teachers must be knowledgeable ability and understanding in the following areas : 1) the measurement and evaluation of learning. And critical thinking, 2) understanding of teaching critical thinking 3) the

design of learning activities that focus on critical thinking 4) the integration of thinking skills in the management of learning content.

Keywords : development program, promote analyze idea

บทนำ

การคิดเป็นสิ่งสำคัญที่มนุษย์มีความสามารถสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ เหนือสัตว์แต่จะถูกมองข้ามความสำคัญไปโดยไม่ได้รับความใส่ใจ การคิดนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลง ธรรมชาติของมนุษย์ มีความต้องการที่จะประสบผลสำเร็จ จึงไม่พอใจในสภาพที่เป็นอยู่จึงพยายามคิดเพื่อเปลี่ยนแปลงและได้สิ่งที่ต้องการ การคิดทำให้มีความสามารถในการแข่งขัน สเปอร์รี่ และ ออร์นสไตน์ (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. 2551 : 14) ฉะนั้น ถ้าจะพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิด กล้าแสดงออก ตัดสินใจ แก้ปัญหาหรือการใช้ความคิดอย่างคล่องแคล่วและรวดเร็ว ซึ่งแต่ละคนจะมีทักษะ การคิดแตกต่างกันไปตามความสามารถในการคิด เร็วหรือช้า คิดผิดหรือคิดถูก คิดเป็นขั้นตอน ทักษะการคิดสามารถพัฒนาและฝึกฝนได้ บุคคลที่พัฒนาหรือฝึกฝนบ่อย ๆ ก็จะมีทักษะทางการคิดเพิ่มมากขึ้น (สำนักทดสอบทางการศึกษา. 2549 : 3) การจัดการเรียนรู้อย่างไม่สามารถทำให้ผู้เรียนมีความรู้เป็นความสัมพันธ์เชิงระบบ ได้ ปัญหาหลักที่คุณภาพผู้เรียนยังไม่ผ่านเกณฑ์

เพราะครู บุคลากรมีความรู้ระดับบอกได้ตอบคำถามได้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ วิธีการต่าง ๆ แต่ในทางปฏิบัติจริงยังมีน้อยมาก ครูจึงนิยมสอนให้นักเรียนพูดได้ บอกได้ตรงคำถามของครูได้เท่านั้น ส่วนการอธิบายยาว ๆ การนำเสนอให้เห็นความรู้อย่างกว้างขวางชัดเจนเป็นองค์รวมด้วยชิ้นงาน ดังนั้น การสร้างกระบวนการคิด จึงมีความสำคัญอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จากนโยบายด้านการศึกษาของประเทศไทย ปัจจุบัน ซึ่งได้ประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดตัวบ่งชี้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในมาตรฐานที่ 4 (มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2548 : 34 - 47) ซึ่งประกอบด้วยมีความสามารถจำแนกประเภทข้อมูล เปรียบเทียบและมีความคิดรวบยอด มีปฏิภาณในการแก้ปัญหาและตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง

กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูต้องมีแผนการจัดกิจกรรมที่มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง มีขั้นตอนกระบวนการ

วิธีการพัฒนาอย่างชัดเจน เชื่อมโยงสัมพันธ์กันของหลักการแนวคิดทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานของโปรแกรมพัฒนาเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ โดยให้ความสำคัญกับผู้ที่จะพัฒนาได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อสนองตอบวัตถุประสงค์ของการพัฒนาที่ตั้งไว้การพัฒนาบุคลากรเป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริมให้บุคคลมีความรู้ความสามารถมีทักษะในการทำงานดีขึ้นตลอดจนมีทัศนคติที่ดีในการทำงานอันจะเป็นผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นหรืออย่างน้อยหนึ่ง การพัฒนาบุคลากรเป็นกระบวนการที่จะสร้างเสริมและเปลี่ยนแปลงผู้ปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้ ความสามารถ ทักษะอุปนิสัย ทัศนคติ และวิธีการในการทำงานอันจะนำไปสู่ประสิทธิภาพในการทำงาน เพื่อให้บุคลากรมีคุณภาพที่ดีขึ้น (Phyllis H. Lindstrom and Marsha Speck 2016 : 57 ; อ้างอิงมาจาก Corwin Press 2004)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 มีภาระหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2551 และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการให้บริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2 มีภารกิจหลักในการจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี

โรงเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบจำนวนทั้งสิ้น 200 โรงเรียน มีหน้าที่จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนโดยมีการจัดการเรียนการสอนสนองนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ เป็นคนเก่ง คนดี มีความสุขตามเป้าหมายของหลักสูตร และเป้าหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ จากผลการประเมินของ สมศ. (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา) และสรุปผลการดำเนินงาน การจัดการศึกษาในทุกปีการศึกษา โดย คณะผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูและ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ทำการวิเคราะห์ปัญหาพร้อมกันโดยใช้เทคนิควิธีการวิเคราะห์งาน (SWOT) พบว่าปัญหาและจุดอ่อนในการดำเนินงานการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ในเขตรับผิดชอบมีหลายด้าน และที่สำคัญที่สุดคือด้านงานวิชาการ ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจหลักของงานการบริหารทางการศึกษา โดยนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะการเรียนรู้อาษาไทย และคณิตศาสตร์ นักเรียนบางส่วนไม่มีความรู้ตามระดับชั้น ตามที่หลักสูตรกำหนด นักเรียนขาดทักษะ กระบวนการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การแสวงหา

ความรู้ด้วยตนเอง ขาดจิตสำนึกในการรัก การอ่าน และการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง สภาพ ครูไม่ครบชั้นเรียน ขาดอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอน งบประมาณไม่เพียงพอในการบริหารจัดการ การจัดกระบวนการเรียนการสอนของครูผู้สอนไม่ปรับเปลี่ยน พฤติกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนไม่เตรียมการสอน ขาดการวางแผนในการจัดการเรียนการสอน ครูไม่ใช่สื่อ ขาดการคิดค้นสื่อและนวัตกรรมใหม่ๆ ขาดการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ขาดความตระหนักในการพัฒนาอาชีพของตนเอง ตลอดจน ขาดการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ครูขาดความรู้ในเรื่องของการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ตามแนวการปฏิรูปการศึกษาโดยเฉพาะนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาซึ่งต้องมีการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ระดับชาติ (NT,O-Net) และทดสอบประเมินความสามารถ ในการอ่าน การเขียน (ทำพิสูจน์การอ่านออกเขียนได้) ตามโครงการพัฒนาคุณภาพ ประสิทธิภาพ การเรียนการสอนทุกปี การศึกษา จากสภาพปัญหาดังกล่าว สำนักงาน เขต พื้นที่ การ ศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 จึงมีนโยบายที่มอบหมายให้ผู้บริหาร ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาในความรับผิดชอบของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 พัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพ

ของการเรียนของนักเรียน และการสอนของครู จากเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาวิจัยมีความเห็นว่าโปรแกรมการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ จะช่วยพัฒนาการคิดของนักเรียนได้ในระดับหนึ่ง จึงสนใจที่จะพัฒนาโปรแกรมของครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาใน สังกัดสำนักงาน เขต พื้นที่ การ ศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา ให้สูงขึ้นตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ เพราะงานการเรียนการสอน ถือเป็นหัวใจหลักในงานบริหารของหน่วยงานที่จะต้องรับผิดชอบดำเนินการแก้ไขอย่างเร่งด่วน อันจะส่งผลให้งานการเรียนการสอน มีประสิทธิภาพสูงขึ้น และบรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาของสำนักงาน เขต พื้นที่ การ ศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ต่อไป (วารสารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2. 2557 : 10-20)

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ การจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อ

ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2

2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และวิธีการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ให้มีความสามารถจัดการเรียนรู้ ที่เน้นความสามารถการคิดวิเคราะห์ได้

3. เพื่อพัฒนาโปรแกรมการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เพื่อให้สอดคล้องกับคำถามการวิจัย และความมุ่งหมายการวิจัย ผู้วิจัยจึงนำเสนอแบ่งเป็น 3 ระยะดังนี้

1. การศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง โดยมีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่

1.1 เป็นผู้ที่เคยปฏิบัติงานหรือ ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ด้านการคิด

วิเคราะห์ สำหรับสถานศึกษา ในหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน

1.2 ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบดูแลด้านการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แก่ครู มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 3 คน

1.3 ครู ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป สาขาวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา จำนวน 2 คน

2. การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์

2.1 ประชากร ได้แก่ จำนวนครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 จำนวน 1,794 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ จำนวนครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 จำนวน 1,794 คน โดยการเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan และใช้เทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้น ให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง

2.3 โรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ จำนวน 2 โรงเรียน

3. โปรแกรมพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Information) ซึ่งทำหน้าที่ ประเมินโปรแกรม ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ การจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ

2. แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

3. แบบสัมภาษณ์การจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview)

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามทุกฉบับมาตรวจให้คะแนนตามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และนำ

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจากโรงเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศ ทั้ง 6 คน มาดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อสรุปใจความสำคัญและนำเสนอเป็นความเรียงเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการร่างโปรแกรมการจัดการเรียนรู้ของครู ด้านคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

2. ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินความเหมาะสม ความสอดคล้อง และความเป็นไปได้ของโปรแกรมการจัดการเรียนรู้ของครู ด้านคิดวิเคราะห์ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หาระดับคะแนนความเหมาะสม ความสอดคล้อง และความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป ซึ่งแสดงว่าผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นชอบให้นำโปรแกรมพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู ด้านคิดวิเคราะห์ ไปใช้งาน

ขั้นตอนการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา และมีขอบเขตของการศึกษาวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ โปรแกรมพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
อุดรธานี เขต 2 ดังนี้

ตอนที่ 1 สังเคราะห์
องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ โปรแกรม
พัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริม
การคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา อุดรธานี เขต 2

ตอนที่ 2 ให้ผู้เชี่ยวชาญ
แสดงระดับความคิดเห็นเพื่อยืนยันความ
เหมาะสม ความสอดคล้องและความ
เป็นไปได้ขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้
โปรแกรมพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู
เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์

ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพ
ปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ในการ
จัดการเรียนรู้ ด้านคิดวิเคราะห์ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพ
ปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการ
จัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิด
วิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา อุดรธานี เขต 2
และ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ค่า
ดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุง (PNI
modified) ของการจัดการเรียนรู้ของครู
เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา อุดรธานี เขต 2

ระยะที่ 3 การสร้างและ
พัฒนาโปรแกรมการจัดการเรียนรู้ของครู
ด้านคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี
เขต 2 ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษา Best
Practice เกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการ
เรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์
โดยผู้วิจัยสำรวจโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน
ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ตอนที่ 2 ร่างโปรแกรม
พัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู ด้านคิด
วิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

ตอนที่ 3 ประเมินความ
เหมาะสม ความสอดคล้องและความ
เป็นไปได้ของโปรแกรมการจัดการเรียนรู้
ของครู ด้านคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี
เขต 2 ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อยืนยันความเหมาะสมของโปรแกรม

ผลการวิจัย

1. องค์ประกอบการจัดการ
เรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์
ทั้ง 4 องค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบ
การจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการ
คิดวิเคราะห์เป็นไปในทิศทางเดียวกันและ
สอดคล้องกันอยู่ในระดับมากที่สุด

2. การศึกษาสภาพปัจจุบัน
การจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการ

คิดวิเคราะห์ พบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการศึกษาโปรแกรมพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 จากครูผู้สอนดีเด่น พบว่า ครูต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและความเข้าใจในด้านต่อไปนี้ 1) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการคิดวิเคราะห์ 2) ด้านความรู้ความเข้าใจการสอนคิดวิเคราะห์ 3) ด้านการออกแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ 4) ด้านบูรณาการฝึกทักษะการคิดในการจัดการเรียนรู้เนื้อหาสาระวิชา

อภิปรายผล

1. ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของโปรแกรมพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านความรู้ความเข้าใจการสอนคิดวิเคราะห์ 2) ด้านบูรณาการฝึกทักษะการคิดในการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านการ

ออกแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ 4) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และการคิดวิเคราะห์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (2550 : 47) ได้ศึกษามาตรฐานเพื่อรองรับคุณภาพการศึกษา พบว่า มาตรฐานการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ 2) ด้านการสร้างความรู้ 3) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 4) ด้านการพัฒนาและจริยธรรมผู้เรียน 5) ด้านการสร้างสื่อและใช้เทคโนโลยี 6) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน 7) ด้านบูรณาการฝึกทักษะการคิดในการจัดการเรียนรู้ 8) ด้านความรู้ความเข้าใจการสอนคิดวิเคราะห์ และ 9) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม กษมา วรวรรณ

ณ ยุทธยา (2550 : 39) ได้กล่าวถึงแนวคิดในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูไทยผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจทางการศึกษามี 5 ด้านดังนี้ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 3) ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ 3) ด้านการพัฒนาบทบาทของครู 4) ด้านบูรณาการฝึก

ทักษะการคิดในการจัดการเรียนรู้ และ 5) ด้านความรู้ความเข้าใจการสอนคิดวิเคราะห์ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2548 : 49) ได้ศึกษาและเสนอแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ปฏิรูปการศึกษา ดังนี้ 1) ด้านบูรณาการฝึกทักษะการคิดในการจัดการเรียนรู้ 2) ด้านความรู้ความเข้าใจการสอนเนื้อหา 3) ด้านการบริหารจัดการในชั้นเรียน 4) ด้านการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ 5) ด้านกระบวนการทางปัญญาทักษะชีวิต สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548 : 48) ได้มีการกำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้ 1) ด้านการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ 2) ด้านความรู้ความเข้าใจการสอนเนื้อหา 3) ด้านการปลูกฝังคุณธรรม 4) ด้านบูรณาการฝึกทักษะการคิดในการจัดการเรียนรู้ 5) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ทิศนา แชมมณี และคณะ (2547 : 112) ได้ทำการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียนเสนอแนะการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ 1) ด้านความรู้ความเข้าใจการสอนเนื้อหาสาระ 2) ด้านการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด 3) ด้านการพัฒนาบทบาทของผู้เรียน 4) ด้านบูรณาการฝึกทักษะการคิด 5) ด้านการพัฒนาทางสมอง

2. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของไพฑูริย์ หาญมนตรี (2553 : 114-119) พบว่าการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด และทฤษฎีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีการศึกษาเพื่อเป็นแนวปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้ที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุดคือด้านการออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ วลัยพร แยกทอง (2553 : 83 – 89) พบว่า การพัฒนาบุคลากรจัดการเรียนรู้เพื่อการคิดวิเคราะห์ สิ่งที่ครูผู้สอนปฏิบัติได้อยู่ในระดับมากคือความรู้ความเข้าใจการสอนคิดวิเคราะห์ ส่วนด้านที่ต้องได้รับการอบรมเพื่อให้มีทักษะและความชำนาญมากขึ้นคือด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ ส่วนผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ

ผลการวิจัยของ ยุภาลักษณ์ เขจรักษ์ (2556 : 82) พบว่านักเรียนที่เรียนโปรแกรมการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีเจตคติต่อโปรแกรมการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้าน 4 ด้าน แต่ละด้านอยู่ในระดับมากเรียงจากคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ พบว่าด้านที่มีคะแนนสูงสุด คือ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านความรู้ความเข้าใจการสอนด้านการออกแบบจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านที่มีระดับสภาพที่พึงประสงค์ต่ำสุด คือ ด้านบูรณาการฝึกทักษะการคิดในการจัดการเรียนรู้เนื้อหาสาระวิชา

3. ผลการศึกษาโปรแกรมการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศุทรธานี เขต 2 ของครูผู้สอนที่ประสบผลสำเร็จในด้านการจัดการเรียนรู้ (Best Practice) ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับโปรแกรมการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศุทรธานี เขต 2 รายละเอียดดังนี้

3.1 ด้านความรู้ความเข้าใจ การสอนคิดคุณภาพของนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญของการจัดการเรียนการสอน มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ และเป็นระบบ สามารถ

เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลง ของสังคมปัจจุบัน ผู้ที่มีส่วนขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุผล และมีคุณภาพอย่างแท้จริง คือครูผู้สอน ซึ่งต้องมี ความรู้ความเข้าใจการสอนคิดวิเคราะห์ จัดการเรียนการสอนที่นักเรียนได้คิด ได้อธิบายความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้ โดยการเรียบเรียงเป็นถ้อยคำของตนเอง ได้นำความรู้ ไปใช้ในการปฏิบัติในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ และสามารถคิดทบทวนในสิ่งที่ตนเองได้คิดพูด ทำ นำไปปรับปรุงตนเองในการศึกษาเล่าเรียน ปฏิบัติตนใช้ชีวิตประจำวันอย่างเป็นธรรมชาติ

3.2 ด้านบูรณาการฝึกทักษะการคิดในการจัดการเรียนรู้เนื้อหาสาระ หมายถึงการนำเอาเนื้อหาความรู้สาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันมาเข้าด้วยกัน เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน การเขียนแผนการสอนแบบบูรณาการโดยนำเอาเนื้อหาของวิชาต่าง ๆ มาหลอมรวมเข้าด้วยกันทำให้เอกลักษณ์ของแต่ละรายวิชาหมดไป เช่นเดียวกัน การเรียนการสอนที่ดำเนินการด้วยวิธีบูรณาการ เราเรียกว่า การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ คือเน้นที่องค์รวมของเนื้อหา มากกว่าองค์ความรู้ของแต่ละรายวิชา และเน้นที่การเรียนของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญยิ่งกว่าการบอกเนื้อหาความรู้ วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบหน่วยมี

คุณลักษณะสำคัญคือการตั้งหัวเรื่องที่น่าสนใจขึ้นมา แล้วนำความรู้จากวิชาการต่าง ๆ มาโยงสัมพันธ์กับหัวเรื่องนั้นเพื่อประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ความแตกต่างที่สำคัญที่จำแนกการจัดการเรียนการสอนออกจากหลักสูตรก็คือ การเรียนการสอนเน้นบูรณาการที่ระดับเนื้อหาวิชาเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกัน แต่หลักสูตรเน้นบูรณาการที่รายวิชาโดยตรงก่อนที่จะไปแยกกำหนดเป็นเรื่องที่จะจัดการเรียนการสอนต่อไป

3.3 ด้านการออกแบบจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ ครูควรเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน ซึ่งครูอาจซักถามนักเรียนถึงความต้องการหรือความสนใจของผู้เรียน หรือมีการสร้างข้อตกลงร่วมกันในการเรียนการสอน จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมค้ำึงถึงความแตกต่างของนักเรียนและธรรมชาติของวิชา เน้นการบูรณาการทั้งในและนอกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ใช้รูปแบบการสอนหลายๆ รูปแบบเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ โดยจัดเรียงเนื้อหาจากเรื่องง่ายๆ ใกล้เคียงไปสู่เรื่องยาก และอยู่รอบตัว มีการใช้สื่อการเรียนการสอนประกอบเนื้อหา การประเมินผลการออกแบบการเรียนรู้นั้นครูอาจประเมินผลด้วยตนเองโดยวิธีการที่หลากหลายเน้นการประเมินผลตามสภาพจริง หรืออาจให้นักเรียนมีส่วนร่วม

ในการประเมินผล ซึ่งสามารถกระทำได้ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน แล้วนำผลการประเมินนั้นมาใช้เพื่อพัฒนาปรับปรุงการออกแบบการเรียนรู้ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

3.4 ด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้และการคิดวิเคราะห์ การสร้างและนำเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไปใช้ได้ถูกต้องและเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้แบบคิดวิเคราะห์นั้น ครูต้องศึกษาคู่มือการวัดและประเมินผล รวมถึงมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดการเรียนรู้ และจุดประสงค์การเรียนรู้ แล้วจึงออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลให้เหมาะสม โดยต้องมีความหลากหลายและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนคิดวิเคราะห์ สร้างเครื่องมือวัดตามเทคนิคและขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ซึ่งเครื่องมือวัดและประเมินผลต้องได้รับการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล การวัดและประเมินผลต้องให้สัมพันธ์กับผลวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล นำผลการประเมินที่ได้มาจัดทำสารสนเทศ เพื่อนำผลการประเมินมาใช้พัฒนาปรับปรุง การวัดและประเมินผลสามารถทำได้ ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน สอดคล้องกับ ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ทิศนา ขัมมณี (2554 : 90-94) วี

ก๊อสกี (Vygotsky) เป็นนักจิตวิทยาชาวรัสเซียที่ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพัฒนาการทางเชาว์ปัญญาในสมัยเดียวกับเพียเจต์ (Piaget) ทฤษฎีพัฒนาการทางเชาว์ปัญญาของเพียเจต์และวิกอทสกีเป็นรากฐานที่สำคัญของทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) เพียเจต์อธิบายว่า พัฒนาการทางเชาว์ปัญญาของบุคคลมีการปรับตัวผ่านทางกระบวนการทราบซึ่ง และกระบวนการปรับ โ ค ร ง ส ร ้ า ง ท า ง ป ัญ ญ า (Accommodation) พัฒนาการเกิดขึ้นเมื่อบุคคลรับและซึมทราบ ข้อมูลหรือประสบการณ์ใหม่เข้าไปสัมพันธ์กับความรู้หรือโครงสร้างทางปัญญาที่มีอยู่เดิม เพื่อให้เข้าใจแนวคิดของทฤษฎีการสร้างความรู้ได้ง่ายขึ้น จึงเปรียบเทียบกับแนวคิดนี้กับแนวคิดของทฤษฎีกลุ่มปรนัยนิยม (Objectivism) ซึ่งมีความเห็นว่าการโลกนี้มีความรู้ ความจริง ซึ่งเป็นแก่นแท้แน่นอนไม่เปลี่ยนแปลง

4. จากผลการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 แล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประเมินความเหมาะสม ความสอดคล้องและความเป็นไปได้ พบว่าโปรแกรมการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ โดยรวมมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ

ภรณ์เกษม เขจรักษ์ (2556 : 86-87) พบว่าผลการสร้างคู่มือการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ มีความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม ความสอดคล้อง และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ควรส่งเสริมการนำโปรแกรมการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ไปใช้ในสถานศึกษาโดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ อบรมหรือสัมมนาให้ความรู้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการออกแบบจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้และการคิดวิเคราะห์ โดยมีการติดตามผลการนำไปใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิผลของงานได้จริง

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา

ควรมีการนำโปรแกรมการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ไปให้กับครูผู้สอนได้ทดลองใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพบรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับ
ประสิทธิผลการนำไปโปรแกรมการจัดการ
เรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์
2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อ
พัฒนาโปรแกรมการจัดการเรียนรู้ของครู

เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ให้มี
ประสิทธิภาพโดยการเปรียบเทียบการ
จัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิด
วิเคราะห์ที่มีขนาดแตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- กษมา วรวรรณ ณ อยุรยา.(2550). เอกสารประกอบการบรรยายพิเศษ พิธีเปิดการ
ประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผู้ได้รับรางวัล “ครูดีในดวงใจ” ณ หอประชุม
คุรุสภา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- ทิตนา แคมณี และคณะ.(2547).ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้
ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : ด่านสุทธาการพิมพ์.
- _____. (2554).ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี
ประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูรย์ หาญมนตรี. (2553). การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิด
วิเคราะห์โรงเรียนบ้านหนองปลาน้อย (สฤทธะเรื่องศิลป์) สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาศงขลา เขต 1. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม., มหาสารคาม :
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ยุภาลักษณ์ เขจรักษ์.(2556).โปรแกรมพัฒนาการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการ
คิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย : การวิจัยแบบผสานวิธี.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วลัยพร แอกทอง. (2553). การพัฒนาบุคลากรด้านการสอนคิดวิเคราะห์ โรงเรียนหนองขุน
ศรีวิทยา อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม
: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2548).สามฝัน ด้วยการคิด. กรุงเทพฯ :
เสมาธรรม.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2.(2557).วารสารสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2.อุดรธานี : สำนักงานเขตพื้นที่การ
ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2.

- สำนักงานทดสอบทางการศึกษา. (2549). *เอกสารการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวทางการบริหารจัดการคุณภาพสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักงานทดสอบทางการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.(2548).*การประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษา ครั้งที่ 11. วันที่ 26-27 สิงหาคม 2548. ณ โรงแรมแอมบาสเดอร์ กรุงเทพมหานคร.*
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).(2550). *รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ.2555 - 2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.
- สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ. (2551). *20 วิธีการจัดการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- Phyllis H. Lindstrom and Marsha Speck *The Principal as Professional Development Leader CA: Corwin Press A Sage Publications Company* Thousand Oaks, California 2016.